

Tabele orzeczeń Sądu Apelacyjnego wydanych w okresie od 27.09.2012 do 31.03.2013 r.

A. Orzeczenia w sprawach z zakresu ochrony konkurencji (sygn. akt VI ACa)

Lp	Sygnatura. Data. Powód. Decyzja Prezesa UOKiK	Sentencja i uzasadnienie wyroku SOKiK	Sentencja i uzasadnienie wyroku SA
1.	<p>528/12 2012.09.27 Spółdzielnia Mieszkaniowa w L. p. Prezesowi UOKiK Decyzja z 29.06.2011</p> <p>Nadużywanie pozycji dominu- jącej na lokalnym ryнку udostęp- niania nierucho- mości będących w zasobach mieszkaniowych Spółdzielni, zloka- lizowanych w L., w celu świadczenia usług telekomuni- kacyjnych, poprzez żądanie opłaty 1 mln zł za udo- stępnie nie zasobów mieszkaniowych i terenu Spółdzielni na potrzeby budo- wy sieci światło- wodowej służącej dostarczaniu usług telekomunikacyj- nych</p>	<p>SOKiK oddalił odwołanie</p> <p>Dla zastosowania tego przepisu „wystarczy” stwierdzenie ustanowie- nia takich barier wejścia na rynek, iż warunki powstania lub rozwoju skutecznej konkuren- cji będą wyeliminowane lub istotnie ograniczo- ne. Przy czym działanie to nie musi być celowe, a jego ocena nie zależ- ny ani od intencji przed- siębiorcy dominującego, ani od tego, czy miał on świadomość narusze- nia. Nie jest też istotne, czy na rynku właściwym rzeczywiście ujawniły się niekorzystne dla konku- rencji skutki zakazanej praktyki. Wystarczająca jest groźba wystąpienia takich skutków, jeśli ich wystąpienie jest wysoce prawdopodobne.</p>	<p>SA oddalił apelację</p> <p>Bez znaczenia pozostaje także fakt, iż (...) S.A. posiada na przedmiotowych terenach zbudowaną kanalizację teletechniczną oraz sieć kablową wewnątrzbudynkową oraz, że na rynku usług internetowych w L. działa wielu operatorów Internetu przewodowego. Zaskarżona decyzja uznaje bowiem, że ustalona przez Prezesa UOKiK praktyka Spółdzielni przeciwdziała ukształtowaniu się warunków do rozwoju, a nie powstania, konkurencji na rynku właściwym.</p> <p>Nie jest istotne, że W. S. nie wystąpił do powódki z wnioskiem o zawarcie umowy na korzystanie z nieruchomości Spółdzielni, skoro dopuściła się ona niedozwolonej praktyki na etapie poprzedzającym wystąpienie z takim wnioskiem przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Jak trafnie też wywiódł pozwany w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, dla stwierdzenia stosowania praktyki, o której mowa w art. 9 u.o.k.k. nie ma znaczenia jej cel i skutek, skoro przepis ten nie odwołuje się do tych pojęć.</p> <p>Działania Spółdzielni naruszały nie tylko indywidualny interes konkretnego przedsiębiorcy lecz także interes publiczny w rozumieniu art. 1 ust. 1 u.o.k.k., gdyż go-dziły w mechanizm konkurencji i wywierały skutki na rynek świadczenia usług teleko-munikacyjnych oraz na konsumentów.</p>

* Dr hab. nauk prawnych; członek Rady Nadzorczej Jeronimo Martins i doradca zarządu spółki Eurocash S.A.

2.	<p>677/12 2012.12.19</p> <p>I. W.</p> <p>Decyzja z 31.12.2008</p> <p>porozumienie ograniczające konkurencję na rynku krajowym sprzedaży hurtowej farb, lakierów i wyrobów pomocniczych, polegającego na bezpośrednim ustalaniu cen sprzedaży towarów poprzez ustalanie pomiędzy Zakładami (...) S.A. w C. oraz (...) przedsiębiorcami (partnerami)</p>	<p>SOKIK oddalił odwołanie</p> <p>Odnosząc się do uczestnictwa w w/w niedozwolonym porozumieniu powoda I. W. SO wskazał, iż trwało ono od 2.04.2003 r. tj. od zawarcia umowy z Zakładami (...) S.A. do dnia jej wypowiedzenia w dniu 10.04.2006 r. Sąd, powołując się na orzecznictwo TS /z dnia 07.01.2004 r. C-204/00 P/, tylko jasny i konkretny przekaz odnośnie zaprzestania udziału w porozumieniu mógł świadczyć o zaniechaniu stosowania praktyki zniekształcającej konkurencję i nawet współudział bierny w naruszeniu mógł być podstawą uznania odpowiedzialności przedsiębiorcy także gdy nie stosował on w praktyce zapadłych uzgodnień, które miały cel niezgodny z zasadami konkurencji, chyba że zdystansowałby się on publicznie od uzgodnień zapadłych w ramach kartelu.</p>	<p>SA uchylił decyzję Prezesa UOKIK w części dotyczącej powoda</p> <p>SA nie podzielił wykładni art. 93 u.o.k.k. dokonanej przez Sad I instancji. W doktrynie za przeważający należy uznać pogląd, który SA w pełni podziela, że zaprzestanie stosowania praktyki (nar. art. 6 u.o.k.k.) ma miejsce wtedy, gdy strony faktycznie zaprzestały realizacji porozumienia. Przyjąć należy, iż w przypadku, gdy praktyka ma postać umowy wówczas termin przedawnienia obliczać należy od końca roku, w którym zaprzestano stosowania takiej umowy. Już bowiem z samego sformułowania „zaprzestano stosowania” wynika, że chodzi w tym wypadku o zaprzestanie działania a więc faktycznego wykonywania porozumienia a nie o formalne istnienie porozumienia mimo braku działania. Za taką interpretacją opowiedział się także SN (wyrok z 2 lipca 2009 r. III SK 10/09).</p> <p>Zauważyć należy, że w praktyce, w przypadku umów, które jedynie określają zasady współpracy tak jak w przypadku umowy łączącej powoda z Zakładami (...) S.A. w C. często dochodzi do zaniechania współpracy bez formalnego wypowiedzenia umowy. W ocenie SA zaprzestanie jakiegokolwiek współpracy gospodarczej pomiędzy stronami porozumienia w sposób wystarczający konkretyzuje wolę stron. Dlatego nieusprawiedliwionym jest stanowisko SO, że jedynie oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy można zakwalifikować jako jasny i konkretny przekaz, także dlatego, że w przypadku porozumień niesformalizowanych tak pojmowany jasny i konkretny przekaz nigdy by nie nastąpił.</p>
----	---	--	---

3.	<p>967/12 2012.12.13 (...) Sp. z o.o. w Ł. Decyzja z 07.12.2009</p> <p>Nadużywanie pozycji dominującej na lokalnym rynku zarządzania przystankami autobusowymi znajdującymi się (...) w granicach administracyjnych Ł., poprzez bezpośrednie narzucanie nieuczciwych opłat w zakresie partycypacji w kosztach utrzymania na przystankach autobusowych porządku i czystości, przewoźnikom wykonującym publiczny przewóz osób.</p>	<p>SOKiK oddalił odwołanie</p> <p>W ocenie SO odwołujący narzucił treść zawieranej umowy o partycypacji, na podstawie której przewoźnik zobligowany był do uregulowania kosztów powiększonych o kwotę kosztów utrzymania i naprawy elementów wyposażenia przystanków, do nałożenia której nie było podstaw prawnych. Stąd w ocenie SO zachowanie odwołującego słusznie Prezes UOKiK zakwalifikował jako nadużywanie pozycji dominującej, bowiem szczególnym jej przypadkiem jest bezpośrednie narzucanie nieuczciwych cen.</p>	<p>SA oddalił apelację</p> <p>Trafne jest stanowisko SO, iż opłata za partycypację w kosztach utrzymania przystanków, zawierająca koszty niezwiązane z uprzątnięciem i pozbyciem się błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń, była opłatą niezgodną z prawem tj. z art. 22 ust. 1a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym gdyż de facto była nałożoną na przewoźników opłatą za korzystanie z tych przystanków. Tym samym mamy do czynienia z nieuczciwą ceną w rozumieniu art. 9 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy w zw. z jej art. 4 pkt 8. Stąd Prezes UOKiK miał podstawy do uznania, iż (...) wykazuje pozycję dominującą na opisanym w decyzji rynku, poprzez bezpośrednie narzucanie nieuczciwych opłat za korzystanie z przystanków w zakresie partycypacji w kosztach utrzymania na przystankach porządku i czystości i słusznie nakazał zaniechania jej stosowania.</p>
----	--	---	---

**B. Orzeczenia w sprawach z zakresu zbiorowych interesów konsumentów
(sygn. akt VI ACa)**

Lp	Sygnatura. Data. Powód.	Sentencja i uzasadnienie wyroku SOKiK	Sentencja i uzasadnienie wyroku SA
1.	467/12 2012.10.03 (...) w P. przeciwko (...) Sp. z o.o. w K.	SOKiK oddalił powództwo W ocenie Sądu Okręgowego zgłoszony przez pozwanego wniosek o odrzucenie pozwu był bezpodstawny. Sprawa wytoczona przez organizację społeczną działającą na rzecz konsumentów, dotyczy uznania postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Podstawą prawną wytoczenia powództwa jest art. 385 ¹ i następane k.c. Sprawa z odwołania (...) sp. z o.o. w K. od decyzji Prezesa UOKiK jest sprawą z zakresu ochrony konsumentów i jej podstawę prawną stanowią przepisy uokik. Brak tożsamości stron i podstawy prawnej obu powództw wyklucza, zdaniem SO możliwość odrzucenia pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.	SA oddalił powództwo Zdaniem Sądu II instancji legitymacji procesowej w rozumieniu art. 479(38) § 1 kpc nie można, rozpatrywać oddzielnie od legitymacji materialnej, wynikającej z treści art. 385(1) § 1 kc i nast., dotyczących klauzul niedozwolonych. Wprawdzie spór o stwierdzenie abuzywności klauzuli ma charakter powództwa o ukształtowanie, nie jest to jednak powództwo o ustalenie, brak więc jest podstaw do badania interesu prawnego w rozumieniu art. 189 kpc. Brak jest podstaw do przyjęcia, że istnieje zasługujący na ochronę, interes konsumentów w niniejszym postępowaniu, zakładającym abstrakcyjną, ponowną kontrolę tegoż samego wzorca.
2.	544/12 2012.10.19 (...) SA z siedzibą we Francji O. w Polsce z s.w W.	SOKiK zważył co następuje Wprowadzenie odległego terminu umożliwia skorzystanie z instytucji bankowego tytułu egzekucyjnego (BTE) w sytuacji spornej, bo takimi z reguły są sprawy, w których następuje przerwanie albo zawieszenie biegu przedawnienia. Jednocześnie zgodnie z art. 6 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych, roszczenia z tytułu umowy o elektroniczny instrument płatniczy przedawniają się z upływem 2 lat. Bank umożliwił sobie prawo skorzystania z przywileju do wystawiania BTE w sytuacjach, gdy bank nie korzysta już z ochrony prawnej swoich roszczeń, ale liczy na ich realizację jedynie ze względu na brak wiedzy i brak doświadczenia klientów. Należy zauważyć, że dla konsumentów droga sądowa została odroczone w czasie, albo może zostać przez nich zaniechana z powodu niewiedzy.	SA oddalił apelację Postanowienie umowne dotyczące możliwości wystawienia przez bank (BTE) w stosunku do roszczeń banku wynikających z udzielonego kredytu lub limitu po upływie terminu przedawnienia tych roszczeń rażąco narusza interesy konsumentów, gdyż bezzasadnie uprzywilejowuje bank umożliwiając mu wystawienie BTE w sytuacjach, gdy bank już nie korzysta z ochrony prawnej swoich roszczeń, a liczy na ich realizację ze względu na brak wiedzy i doświadczenia konsumentów.

3.	561/12 2012.10.17 (...) w P. przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.	SOKIK zważył co następuje Uznał za niedozwolone i zakazał wykorzystywania w obrocie z konsumentami (...) sp. z o.o. w W. postanowienia wzorca umowy o treści: „Wszelkie ewentualne spory lub roszczenia ponoszone przez uczestników w związku z Akcją rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy ze względu na siedzibę Organizatora”.	SA oddalił apelację Strony mogą również ograniczyć umową pisemną prawo wyboru powoda pomiędzy kilku sądami właściwymi dla takich sporów. Strony nie mogą jednak zmieniać właściwości wyłącznej (§ 2). W wyniku takiego zapisu umownego, pozwany wyłącza więc właściwość miejscową przewidzianą w przepisach regulujących procedurę cywilną. Zatem nie może ulegać wątpliwości, że klauzula ta kształtuje prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy.
4.	549/12 2012.10.24 (...) z siedzibą w P. przeciwko (...) SKOK z siedzibą w P.	SOKIK zważył co następuje Uznając, że nie jest możliwe stwierdzenie zakresu praw i obowiązków stron w obszarze umownym, którego elementem jest „Tabela Prowizji i Opłat” oraz przyjmując – wobec niezakwestionowania przez powoda – że stanowi ona ekwiwalent poniesionych przez pozwanego uzasadnionych kosztów powstałych wskutek niedochowania przez konsumenta warunków umowy z pozwanym, SO oddalił powództwo na podstawie art. 385(1) k.c.	SA oddalił apelację Dołączona do pozwu „Tabela Prowizji i Opłat” stosowana przez stronę pozwaną nie może być oceniana w aspekcie przesłanek określonych we wskazanych wyżej przepisach z uwagi na nieprzedstawienie przez powoda wzorca umowy zawierającego postanowienia określające prawa i obowiązki stron. Zastrzeżenie przez (...) w „Tabeli opłat i prowizji” zakwestionowanej opłaty za powiadomienie poręczyciela, znajdowało uzasadnienie w postanowieniach ustawy prawo bankowe jak i ustawy o kredycie konsumenckim zarówno z dnia 20 lipca 2001 r. jak i z dnia 12 maja 2011 r. oraz, że jej wysokość została przez stronę pozwaną w sposób przekonujący uzasadniona, czego powód nie zakwestionował.

5.	610/12 2012.10.25 E. G. przeciwko (...) Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. w W.	SOKiK uwzględnił powództwo Zdaniem SOKiK treść zaskarżonej klauzuli umownej wskazuje, że w zasadzie w każdym przypadku skierowania przesyłki pod adres podany przez klienta, pozwany jest uprawniony do uznania, że przesyłka została mu skutecznie doręczona, co daje podstawy do uznania, że mógł on zapoznać się z oświadczeniem woli ubezpieczyciela. Innymi słowy na gruncie art. 61 k.c. wpływ na skuteczność doręczenia mają przyczyny nieodebrania korespondencji, które z kolei w świetle spornego postanowienia wzorca umownego nie mają znaczenia, gdyż niezależnie od powodów nieodebrania korespondencji, następuje skutek doręczenia, nawet w sytuacji gdy konsument jest pozbawiony możliwości zapoznania się z oświadczeniem pozwanego.	SA oddalił powództwo Analizowany zapis ogólnych warunków ubezpieczenia, według SA nie stoi w kontrze do art. 61 KC. Uznanie pisma za doręczone może mieć miejsce zgodnie z zapisem par 15 tylko i wyłącznie w przypadku zmiany adresu, o której pozwany nie został poinformowany. W związku z powyższym nie uzasadnione jest twierdzenie SO że „klauzula nie odróżnia różnych sytuacji, które mogą być przyczyną niepodjęcia korespondencji przez klienta, jak chociażby jego pobyt w szpitalu. Jeśli bowiem par 15 jasno stanowi, że to zmiana adresu jest przesłanką umożliwiającą zastosowanie domniemania doręczenia ze wszystkimi tego skutkami dla adresata to należy interpretować go w sposób dosłowny. Nie uprawnione jest posłużeniem się wykładnią rozszerzającą.
6.	480/12 2012.11.08 B. Ł. i G. P. przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.	SOKiK zważył co następuje SOKiK uznał za niedozwolone i zakazał stosowania kilkunastu postanowień zawartych we wzorcu umowy przedwstępnej ustanowienia odrębnej własności lokalu i jego sprzedaży oraz umowy przedwstępnej sprzedaży, stosowanych przez pozwaną (...) Sp. z o.o. w W	SA oddalił apelację Podnieść należy, iż uznanie postanowień umowy lub wzorca za sprzeczne z dobrymi obyczajami nie polega na wskazaniu, jaki „dobry obyczaj” został in casu naruszony, gdyż celem klauzul generalnych jest rozszerzenie granic swobody sędziowskiej w orzekaniu (por. wyrok SN z 3 lutego 2006 r. I CK 297/05, Wokanda 2006, nr 7-8, s. 18).

7.	802/12 2012.11.14 (...) z siedzibą w P. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.	SOKIK zważył co następuje Sąd uznał za niedozwolone i zakazał stosowania przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści: „(...) ponosi odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, wynikające z wyłącznej winy (...), w szczególności (...) nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub Nienależyte wykonanie umowy w przypadku braku możliwości świadczenia usługi, który nie wynikał z wyłącznej winy (...)”	SA oddalił apelację Nie zasługuje na uwzględnienie podnoszony zarzut naruszenia przez SO art. 385 [1] par. 1 k.c. Słusznie uznał SO, że zakwestionowane przez powoda postanowienie wzorca umowy jest abuzywne przez to, że kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a także narusza w stopniu rażącym jego interesy. Zasadą prawa cywilnego, wyrażoną w art. 471 k.c. jest obowiązek dłużnika do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.
8.	803/12 2012.11.14 (...) z siedzibą w P. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.	SOKIK zważył co następuje uznał za niedozwolone i zakazał stosowania przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści: „W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, (...) ponosi wobec Abonenta odpowiedzialności w zakresie poniesionej przez Abonenta straty z wyłączeniem utraconych korzyści i przy uwzględnieniu zasad określonych w ust. 3–6 poniżej”.	SA oddalił apelację Ograniczenie odpowiedzialności w zakresie utraconych korzyści jedynie przedsiębiorcy w związku niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania stanowi niewątpliwie nierównomierny rozkład praw i obowiązków stron umowy, niekorzystny dla konsumenta. Bagatelizowanie przez stronę pozwaną skutków takiego wyłączenia odpowiedzialności nie jest niczym uzasadnione. Nie można bowiem z góry wykluczyć, iż utracone korzyści po stronie konsumenta mogą stanowić znaczną część szkody, która nie zostałaby w ogóle naprawiona.

9.	804/12 2012.11.14 (...) z siedzibą w P. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.	SOKIK zważył co następuje uznał za niedozwolone i zakazał stosowania przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści: „Reklamacja nie zawierająca danych określonych w ust. 4 pozostanie bez rozpatrzenia.”.	SA oddalił apelację Postępowaniem sprzecznym z dobrymi obyczajami i rażąco naruszającym interesy konsumenta jest takie postępowanie przedsiębiorcy, które zamyka kontrahentowi drogę postępowania reklamacyjnego w przypadku niewskazania w zgłoszeniu reklamacyjnym którejkolwiek z ustalonego przez siebie katalogu informacji, bez dania konsumentowi szansy usunięcia tego braku. W ten sposób przedsiębiorca wywołuje u konsumenta błędne przekonanie, że przez niedochowanie określonych formalności pozbawił się on możliwości rozpatrzenia reklamacji.
10.	805/12 2012.11.14 (...) z siedzibą w P. przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.	SOKIK zważył co następuje uznał za niedozwolone i zakazał stosowania przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści: „(...) zastrzega sobie możliwość zmiany cen w przypadku zaistnienia okoliczności niezależnych od (...), powodujących konieczność odpowiedniej modyfikacji cen”.	SA oddalił apelację Skoro jedynym podmiotem uprawnionym do interpretacji przedmiotowego zapisu jest pozwana, a konsumenci są pozbawieni wpływu na decyzję pozwanej w tym zakresie, to taka interpretacja może wpłynąć niekorzystnie na sytuację konsumenta i wywołać po jego stronie poważne skutki finansowe. Posługiwanie się zakwestionowanym postanowieniem daje zatem pozwanej możliwość dokonywania wiążącej interpretacji umowy i skutkuje nierównomiernym rozłożeniem praw i obowiązków stron umowy ze szkodą dla konsumenta.
11.	753/12 2012.11.19 (...) z siedzibą w P. przeciwko Wyższej Szkole (...) w P.	SOKIK zważył co następuje uznał za niedozwolone i zakazał Wyższej Szkole (...) w P. wykorzystywania w umowach z konsumentami czterech postanowień wzorca umowy. Natomiast w zakresie postanowienia wzorca umowy o treści: „(...) oświadczenia Uczelni zwrócone a adresowane na dotychczasowy adres wywołują skutek doręczenia”, SO oddalił powództwo.	SA oddalił apelację SA przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, które nie były sporne w toku postępowania ani kwestionowane w apelacji, dzieląc także ocenę prawną dokonaną przez ten Sąd w zakresie zaskarżonym apelacją.

12.	820/12 2012.11.21 Stowarzyszenie (...) w W. przeciwko J. K.	<p>SOKIK zważył co następuje</p> <p>uznał za niedozwolone i zakazał pozwanemu J. K. wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści: „Zwracany w trybie opisanym w § 23 Regulaminu towar zostanie przyjęty przez sklep (...) tylko wtedy, gdy będzie znajdować się w oryginalnym, nieuszkodzonym, niesklejonym taśmą opakowaniu”.</p>	<p>SA oddalił apelację</p> <p>Postanowienie umowne stosowane przez pozwanego w obrocie z konsumentami przeczy celom przepisów konsumenckich. Wymóg odesłania towaru w oryginalnym, nieuszkodzonym i niesklejonym taśmą opakowaniu oznacza, że konsument nie może się z nim zapoznać, bowiem w momencie wyjęcia go z opakowania straci uprawnienie do odstąpienia od umowy. Natomiast aby móc podjąć świadomą decyzję co do zakupu towaru, Konsument musi mieć możliwość zapoznania się z jego właściwościami, a nie jest możliwe uczynienie tego bez wyjęcia go z opakowania.</p>
13.	821/12 2012.11.21 (...) w P. przeciwko J. M. i J. Z.	<p>SOKIK wyrokiem zaocznym oddalił powództwo</p> <p>Zgodnie z linią orzecznictwa SN, którą SO podzielił, postanowienie wzorca umowy sprzeczne z bezwzględnie obowiązującym przepisem ustawy nie może być uznane za niedozwolone postanowienie umowne na podstawie art. 385¹§ 1 k.c. Cecha nieważności wyprzedza niejako instytucję niedozwolonego (niewiążącego) charakteru postanowień umownych w rozumieniu tego przepisu.</p>	<p>SA oddalił apelację</p> <p>W sytuacji, gdy kontrolowana klauzula umowy lub wzorca była nie tylko abuzywna, lecz dodatkowo sprzeczna z ustawą, wówczas pierwszeństwo będzie miała sankcja nieważności z art. 58 § 3 k.c. Nie ma zatem potrzeby wszczęcia postępowania o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone, skoro od początku jest ono nieważne, gdy nieważność eliminuje go z obrotu. (<i>vide</i> uchwała SN III CZP 119/10 i wyrok SN I CSK 218/10)</p>

14.	574/12 2012.11.30 Prezes UOKiK przeciwko (...) w P. Oddział w Polsce z siedzibą w W.	SOKiK uznał powództwo za zasadne w części. SO uznał za niedozwolone dwa z trzech postanowień umownych zaskarżone przez Prezesa UOKiK. Sąd zgodził ze stanowiskiem pozwanego, że postanowienie X nie kształtuje ani praw ani obowiązków konsumenta. Zdaniem Sądu I samo przystąpienie do umowy ubezpieczenia jest opcjonalne i nie można uznać, że stanowiło wyraz nacisku psychicznego stosowanego przez bank, by wpłynąć na zdolność konsumenta do podjęcia świadomej decyzji w przedmiocie przystąpienia do umowy ubezpieczenia, lecz należy traktować je jako wyraz chęci skłonienia kredytobiorcy do zastanowienia się nad celowością przystąpienia do ochrony ubezpieczeniowej.	SA zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: poza postanowieniami wskazanymi w punkcie I także dodatkowe postanowienie uznaje za niedozwolone i zakazuje jego wykonywania w obrocie z konsumentami. SA stwierdza, iż w przedmiotowej sprawie trzy sporne klauzule świadczą o nieuczciwym, a więc sprzecznym z dobrymi obyczajami działaniu pozwanego oraz o rażącym naruszeniu interesów konsumenta. Podnieść przy tym należy, iż uznanie postanowień umowy lub wzorca za sprzeczne z dobrymi obyczajami nie polega na wskazaniu, jaki „dobry obyczaj” został <i>in casu</i> naruszony, gdyż celem klauzul generalnych jest rozszerzenie granic swobody sędziowskiej w orzekaniu (por. wyrok SN z 3 lutego 2006 r. I CK 297/05, Wokanda 2006, nr 7-8, s.18).
15.	614/12 2012.11.20 E. H. przeciwko (...) Towarzystwu Ubezpieczeń S.A. w W.	SOKiK uwzględnił powództwo uznał za niedozwolone i zakazał stosowania przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o treści: „(...) powinien zostać poinformowany o zmianie adresu ubezpieczonego i ubezpieczającego. Niedopełnienie tego obowiązku powoduje, iż pisma kierowane na posiadany przez (...) adres ubezpieczonego i ubezpieczającego uznaje się za skutecznie doręczone”.	SA oddalił apelację Uznanie, że korespondencja wysłana, a ściślej mówiąc doręczona na ostatni znany, aczkolwiek nieaktualny adres konsumenta, jest doręczona skutecznie, nie jest co do zasady sprzeczne z prawem ani z dobrymi obyczajami. Klauzula będąca przedmiotem oceny, wbrew stanowisku apelującego modyfikuje powyższe zasady kodeksowe dotyczące skutecznego złożenia oświadczenia woli, gdyż wprowadza takie rozwiązanie, w którym w każdym przypadku skierowania korespondencji na nieaktualny adres ubezpieczonego jak i ubezpieczającego uznaje się ją za doręczoną skutecznie, bez względu na to, czy w istocie dotarła pod ten adres czy nie.

16.	633/12 2012.11.20 Prezes UOKIK przeciwko Bankowi S.A.(...)	SOKIK uwzględnił powództwo Stwierdzenie, dokonane przez Sąd Okręgowy iż przedmiotowe klauzule nie są sprzeczna z bezwzględnie obowiązującymi przepisami dyrektywy i ustawy (gdyż przepisy te nie mają do konkretnego wzorca zastosowania), i tym samym – że nie zachodzi ich nieważność – powoduje, że można przejść do ich oceny w świetle art. 385 ¹ § 1 k.c., to jest do zbadania, czy kształtują one prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Za spełnione uznał SO przesłanki braku indywidualnych uzgodnień postanowień - konsument nie mieli wpływu na jego treść oraz okoliczność, że nie dotyczą one głównych świadczeń stron (nie dotyczą <i>essentialia negotii</i> umowy).	SA oddalił apelację Sąd podzielił zatem wskazania SO, iż kwestionowane klauzule stanowią niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385 ¹ § 1 k.c. Nie zostały bowiem indywidualnie uzgodnione z konsumentem oraz nie dotyczą głównego świadczenia stron. Jednocześnie kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.
17.	1188/11 2012.12.20 Prezes UOKIK przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.	SOKIK zważył co następuje Uznał za niedozwolone i zakazał stosowania przez (...) S.A. z siedzibą w W. w obrocie z konsumentami postanowień wzorca umowy o następującej treści: "Pożyczkobiorca może spłacić całość łącznego zobowiązania przed terminem ustalonym w umowie pożyczki. W takim przypadku pożyczkobiorcy przysługuje prawo do pomniejszenia jego niespłaconego łącznego zobowiązania wobec pożyczkodawcy o kwotę oprocentowania liczonego za okres przypadający po spłacie pożyczki. Pożyczkobiorca rozliczy się z tego tytułu z pożyczkobiorcą w terminie 14 dni od dnia dokonania spłaty przez pożyczkobiorcę. Obniżenie dotyczy wyłącznie oprocentowania, nie dotyczy składki ubezpieczeniowej oraz opłaty za obsługę pożyczki w domu.	SA oddalił apelację Nieuwzględnienie wcześniejszej spłaty również w opłacie za obsługę w domu oznacza, jak słusznie stwierdził Sąd Okręgowy, że świadczenia stron nie są ekwiwalentne a postanowienie o braku możliwości obniżenia zobowiązania z tytułu opłaty za tę obsługę pozostaje w sprzeczności z dobrymi obyczajami i narusza interes konsumenta, spełniając jednocześnie przesłanki z art. 385 ¹ § 1 kc. Wbrew zarzutom apelacji Sąd I instancji prawidłowo wyjaśnił znaczenie tych pojęć oraz to na czym polega spełnienie tych przesłanek w okolicznościach sprawy niniejszej. Powyższe należy również odnieść do składki ubezpieczeniowej, której koszty konsument musi ponosić mimo że nie otrzymuje ekwiwalentnego świadczenia w postaci ochrony ubezpieczeniowej, która wygasa z chwilą rozwiązania umowy pożyczki.

18.	1021/12 2013.02.5 z powództwa (...) S. A. z siedzibą w W. przeciwko Prezesowi UOKiK	SOKiK zważył co następuje Zaskarżonym wyrokiem SOKiK zmienił częściowo zaskarżoną decyzję poprzez obniżenie wskazanej w niej kwoty pieniężnej z 8 729 993 zł do kwoty 3 777 020,09 zł. Kara pieniężna została przez SOKiK zweryfikowana z Wyjaśnieniami w sprawie ustalania wysokości kar pieniężnych za stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów opublikowanymi przez Prezesa Urzędu. Pomimo podzielenia w całości stanowiska organu administracyjnego co do sposobu wyliczenia i wysokości nałożonej na powoda kary pieniężnej SOKiK zmienił jej wymiar z uwagi na zmianę wysokości przychodu powoda za rok 2008, dokonaną korektą dokumentu CIT-8 za 2008 r.	SA zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż wskazany w nim okres publikacji decyzji na stronie internetowej przedsiębiorcy (...) zmienił z 6 miesięcy na 2 miesiące; oddalił apelację w pozostałym zakresie. Nałożony obowiązek publikacji całej decyzji Prezesa UOKiK na własnej stronie internetowej jest nieuzasadniony w takim zakresie w jakim nakazuje powodowi utrzymywanie tejże publikacji przez okres 6 miesięcy. Skoro inkryminowana praktyka trwała nie dłużej niż dwa miesiące to niezrozumiałym jest dlaczego publikacja decyzji miałaby być utrzymywana przez okres 6 miesięcy.
-----	---	---	--

Elżbieta Krajewska

Doktorant w Zakładzie Europejskiego Prawa Gospodarczego WZ UW;
aplikant adwokacki w ORA w Warszawie.